

rakozást, művét újra átdolgozta s ebben a formájában 1923. márc. 2-án a Nemzeti Színház végre színre is hozta. A darabnak nagy sikere volt. A közönség és a sajtó egyaránt felismerte kiváló értékeit. Általános volt a vélemény, hogy »Bánk bán« óta ilyen mély történelmi átpillantással és plasztikus tömörséggel megírt történelmi tragédiánk még nem volt. Ezzel a művével 1924. jan. 28-án elnyerte a Vojnich-díjat. A már akkor beteges költőnek, ez az általánosan megnyilvánult elismerés visszaadta ugyan hitét és munk kedvét, de életerejét — sajnos — nem adhatta vissza. A nagy világháborúban, melyet mint tartalékos tiszt elejétől kezdve végigküzdött, különben is gyenge szervezete felőrldött. Más körülmények közt és más okok miatt ő is úgy járt, mint halhatatlan nagy elődje: Katona József. Megölték benne a drámaíró. Neki is csak egy nagy drámája van: az »Ellák«. De ezzel halhatatlanná lett. Még egy régebben megírt kis drámáját, a két felvonásos »Páter Benedek«-jét mutatta be 1926. dec. 10-én a Nemzeti Színház Kamara-színháza, a Városi Színház pedig 1927. márc. 15-én »Mariababa királya« c. egy felvonásos színművét. Ez volt az ő hattyúdala. Több drámát nem írhatott, mert robotolnia kellett a hivatalában és a »Magyar-ság« szerkesztőségében, hogy családját fenntarthassa. Irodalmi körökben többen, de különösen Bartók József nyug. államtitkár, minden lehetőt elkövettek arra nézve, hogy a nagytehetségű költőnek olyan hivatali állást biztosítsanak, amely mellett bő ideje maradjon a drámaírásra. Ez a törekvés azonban — sajnos — nem járt semmi eredménnyel.

A »Magyar-ság« c. napilap hasábjain hosszú éveken keresztül ő írta a Nemzeti Színház bemutató előadásainak kritikáit, még pedig olyan nagy felkészültséggel, amelyet addig ezen a téren csak igen kevesen mutattak. Nem fitogtatta ő itt sem nagy tudását, széles körű ismereteit, de arra nem is volt szükség. Írásaiból úgy áradtak ki azok, mint rózsából az illat. A drámában s a színész játékában mindig a lelket kereste s ítéleteiben mondhatni sohasem tévedett. Színházi kritikáit »Színházi esték« c. alatt 1927-ben könyvalakban is kiadta. Ezek a magas irodalmi szín-

vonalú kritikák — dráma — és színjátszás történelmi szempontból is örökbecsűek.

Az idegen nyelvekben való nagy jártassága révén sok szerencsével fordított idegen drámákat, különösen franciából, angolból és spanyolból. Fordított színművei: »A párbaj«, szmú 3 felv. Írta Henri Lavedan. Bem. 1905. nov. 12. Nemzeti Színház. »Pelleas és Melisande«, dāma 5 felv. Írta Maurice Maeterlinck. Bem. 1907. jan. 25. u. o. »Juan Jose«, Írta Joaquim Dicente. (E művet a Népszínház — Vig-opera megbízásából 1907-ben fordította, de mivel a megbízó színházi vállalat ebben az időben megszűnt, nem kerülhetett színre. Nyomtatásban sem jelent meg. Bem. 1909. okt. 7. Pécsi színház.) »A fenevad«, dráma a jelenkori amerikai életből. Írta Eugen Walter. Bem. 1924. dec. 12. Nemzeti Színház. »Az élet álom«, dr. 3 felv. Írta Calderon. Bem. 1924. jún. 13. u. o. »Napos délelőtt«. Írta Alvarez Quintero, megjelent a »Budapesti Szemle« 1926. évi szeptember havi számában. Bem. 1928-ban, Vízváry Mariska jubileumi előadásán. U. o. »Othello«, tragédia 5 felv. Írta Shakespeare. Bem. 1929. nov. 1-én, u. o.

Harsányi Kálmánt, a költőt, a Petőfi Társaság 1909-ben tagjai közé választotta; koporsóját pedig a Jókai-lepellel terítették le.

Egyéb kitüntetést ezen a földön nem kapott. (Pataki József.)

Harsányi Lajos, költő, sz. 1883-ban, Nagyigmándon. 1907-ben pappá szentelték. »Diadalmas halál« c. operaszövege 1910-ben jelent meg.

Harsányi Lili, színésznő. Megh. öngyilkosság folytán, Budapesten, 1929. máj. 2-án.

Harsányi Miklós, színész, sz. 1894. febr. 15-én, Magyarakanizsán. Az Orsz. Színészegyesület színésziskoláját végezte, 1914-ben. Működött 1916—18-ban Szegeden, Almásy Endrénél. 1918-ban Nagyváradon, Erdélyi Miklós társulatánál, 1920—24-ben Nagyváradon, Parlagi Lajosnál, 1924—26. mint főrendező Szegeden, Andor Zsigmond társulatánál. 1926. óta a Magyar Színház tagja volt. Főbb szerepei: Wurm (Ármány és szerelem),